

Док був пишним котом: у кожнім русі та позі його відчувалася чарівлива статечність. Коли він сидів, обвивши лапи смугастим хвостом, і незмигтно дивився поперед себе, Блайти відчували, що навіть єгипетський сфінкс не міг би бути кращим оберегом дому. Коли ж він обертався на Пана Гайда – а це неминуче ставалося напередодні дощу чи сильної бурі – то було дике створіння з навісним поглядом. Перевтілення щоразу відбувалося раптово. Кіт навіжено підхоплювався із замрії, із шаленим гарчанням кусаючи будь-яку руку, що прагнула приборкати а чи погладити його. Хутро його темнішало, очі палали пекельним вогнем. У такі миті краса його здавалася потойбічною. Коли ж видозміна ставалася в сутінках, мешканці Інглсайду жахалися. Він скидався на достеменне чудовисько, і тільки Рілла боронила свого пестунчика, запевняючи, буцім із нього виріс «прегарний розбишака». О, він таки був розбишакою. Доктор Джекіл любив молоко; Пан Гайд цурався його, запекло глитаючи м'ясо. Доктор Джекіл спускався сходами тихо, аж ніхто не чув його кроків; Пан Гайд тупотів, ніби дорослий чоловік і незрідка «до смерті» лякав цим Сьюзен, коли та лишалася вдома сама. Він міг годину, мов заціпенілий, просидіти на кухні, некліпно втупившись у бідолашну служницю. Це драгувало її, проте Сьюзен, охоплена благоговійним жахом, не наважувалася виставити kota. Одного разу вона спромоглася пожбурити в нього цурпалком, але він лиш розлючено стрибнув у її бік. Сьюзен вискочила геть і відтоді більше не чіпала Пана Гайда, хоча незмінно мстилася за кожне його злодіяння невинному Доктору Джекілові, виганяючи того з кухні, щойно він потикався бодай на поріг, і позбавляючи омріяних ласощів.

«Кілька тижнів тому панна Фейт Мередіт, Джеральд Мередіт та Джеймс Блайт, – зачитувала Сьюзен, смакуючи кожне ім'я, наче шматочок вишуканого десерту, – повернулися з Редмондського коледжу додому, де їх радо привітали численні друзі. Джеймс Блайт, який торік здобув диплом бакалавра гуманітарних наук, тепер закінчив перший курс медичного факультету».

– Не бачила я ще красуні, рівної Фейт Мередіт, – мовила панна Корнелія, не підводячи голови від тонісінького мережива, яке саме плела. – Усі вони так посправнішали, відколи пан Мередіт побрався з Розмарі Вест. Люди вже й забули, якими шибениками заповідалися колись ті дітлахи. Енн, рибонько, ви пам'ятаєте всі їхні витівки? Вони дивовижно добре ладнають із Розмарі: вона їм радше приятелька, ніж мачуха. Усі четверо дуже люблять її, а Уна – та просто-таки обожнює. Що ж до малого Брюса, то Уна із власної волі віддалася йому в рабство. Авжеж, він гарний хлопчик. Та ви десь бачили, щоб дитя скидалося на тітку так, як малий Брюс на Еллен? Він чорнявий, смаглявий, із гострими рисами – нітрохи не схожий на Розмарі. Норман Дуглас волає по всіх усюдах, що, певне, лелека ніс немовля йому й Еллен, але помилився й віддав у пасторський дім.

– Брюс обожнює Джема, – мовила пані Блайт. – Щоразу, опиняючись у нас, мовчки ходить за ним, наче вірний маленький цуцик, поглядаючи на нього знизу вгору з-під густих чорних брів. Я певна, заради Джема він готовий на все.

– Джем і Фейт, певно, хочуть узяти шлюб?

Пані Блайт усміхнулася. Друзі й сусіди знали, що панна Корнелія, колись запекла чоловіконенависниця, на схилі віку захопилася сватанням.

– Панно Корнеліє, вони – принаймні тепер – лише добрі друзі.

– *Надзвичайно* добрі, повірте мені, – виразно мовила панна Корнелія. – Я знаю все про життя нашої молоді.

– Ще б пак, пані Еліот, – значущо відказала Сьюзен, – Мері Ванс повідомляє вам усе. Та, як на мене, це неподобство – щоб діти брали шлюб.

– Діти! Джемові двадцять один рік, а Фейт дев'ятнадцять, – утjala панна Корнелія. – Не забувайте, Сьюзен, що ми, старі – не єдині дорослі в цьому світі.

Обурена Сьюзен, яка не терпіла натяків на свій вік – не з марнославства, а від нездоланного страху, буцім домашні

вважатимуть її вельми підтоптанною для праці, – знов розгорнула «Новини».

– «У п'ятницю додому з Королівської вчительської семінарії повернулися Ширлі Блайт і Карл Мередіт. Карл дістав посаду в школі Гарбор-Геда, і ми певні, що він матиме успіх у роботі й здобуде любов та повагу учнів».

– Звісно, він навчить їх усього про жаб та комах, – мовила панна Корнелія. – Пан Мередіт і Розмарі наполягали, щоб він одразу вступив до коледжу, проте Карл – незалежний хлопчина й хоче, бодай частково, сам заробити грошей собі на навчання. Для нього то справді буде найліпше.

– «Після двох років учителювання Волтер Блайт подав заяву про звільнення із лобридзької школи, – читала Сьюзен. – Цієї осені він розпочне навчання в Редмондському коледжі».

– Чи достатньо він оклигав, щоб їхати до Редмонду? – стривожено запитала панна Корнелія.

– Сподіваємося, що до осені Волтер буде цілком здоровий, – мовила пані Блайт. – Літнє сонце й спокійні канікули на свіжій повітрі зроблять своє.

– Тяжко одужати від тифу, – значущо правила своєї панна Корнелія, – надто коли випадок був ледь не смертельний, як у Волтера. Дарма він не хоче побути вдома ще рік – але ж так прагне звершень. А Нен і Ді теж їдуть до коледжу?

– Так. Обидві хотіли ще рік учителювати, адже Гілберт каже, що їм слід їхати до Редмонду вже восени.

– То й добре. Вони пильнуватимуть, щоби Волтер не перевтомлювався. Мабуть, – панна Корнелія скоса глигнула на Сьюзен, – після того, як я дістала тут нагінки, не вельми обачно з мого боку буде припустити, що Джеррі Мередіт залицяється до Нен?

Сьюзен і бровою не повела; утім, пані Блайт знов засміялася.

– Бачте, панно Корнеліє, мені й без того клопоту не бракує з усіма цими закоханими хлопцями та дівчатами. Якби

я все сприймала серйозно, то й не витримала б. Але мені так важко збагнути, що мої діти вже виросли. Я дивлюся на двох власних високих синів і не вірю, що це вони були пухкими, крихітними немовлятами, яких я цілувала й пестила, яким співала колискові наче вчора... ще тільки вчора, панно Корнеліє! Хіба Джем не був гарненьким малятком у нашому старому Домі Мрії? А нині він – бакалавр гуманітарних наук і впадає за дівчиною.

– Усі ми старіємо, – зітхнула панна Корнелія.

– Єдине, що відчуває наближення старості, – мовила пані Блайт, – це гомілка, яку я зламала в Зелених Дахах, коли Джозі Пай кинула мені виклик пройти гребенем даху. Тепер вона ние, коли дме східний вітер. Я не хочу думати, наче це ревматизм – але гомілка болить. Що ж до дітей – вони з Мередітами проведуть тут веселе літо, перш ніж знову стануть до навчання. Вони – чудові друзі, і, щойно зберуться разом, дім поринає в неспинну круговерть щастя й сміху.

– Тепер, коли Ширлі закінчив учительську семінарію, туди вступить Рілла?

– Навряд. Гілберт каже, що вона не подужає – надто вже швидко виросла й не встигла зміцніти. На зріст вона недоладно висока, як на дитину, котрій нема ще п'ятнадцяти років. Та я й сама не хочу відпускати її – жахливо буде, якщо наступного року жодне з моїх дітей більше не житиме зі мною вдома. Ми зі Сьюзен почали би сваритися, просто щоб уникнути одноманітності.

На це припущення Сьюзен хіба підсміхнулася. Нащо це їй сваритися з «дорогенькою пані Блайт»?

– А сама Рілла хоче вступити до семінарії? – запитала панна Корнелія.

– Ні. Правду кажучи, Рілла – єдина з моїх дітей – геть позбавлена честолюбства. А я воліла би, щоб вона була трохи завзятіша. Рілла не має жодних міцних ідеалів і прагне лише розважатися.

– А чом би їй не прагнути цього, пані Блайт, дорогенька? – озвалася Сьюзен, яка не зносила критики на адресу будь-кого з мешканців Інглсайду, і то навіть від домашніх. – Я завжди стоятиму на тім, що юна дівчина повинна розважатися. Вона ще матиме достатньо часу, щоб думати про латину й греку.

– Сьюзен, я хочу бачити в ній хоч трохи відповідальності. І вона, як ви знаєте, надто пихата й самовдоволена.

– Еге ж, та вона не дарма пишається, – відказала на те Сьюзен. – Рілла найвродливіша в Глені Святої Марії. Гадаєте, оті всі Крофорди, Еліоти й Мак-Алістери з того боку затоки знайдуть у чотирьох поколіннях дівчину з такою шкірою, як у неї? Ні, пані Блайт, дорогенька, знаю я своє місце, але навіть вам не дозволю ганити Ріллу. Послухайте-но, пані Еліот.

Сьюзен випала добра нагода поквитатися з панною Корнелією за натяки на любовні справи дітей; відтак вона із задоволенням прочитала:

– «Міллер Дуглас вирішив не від'їздити на захід. За його словами, старий добрий Острів Принца Едварда цілком влаштує його, тож він і далі працюватиме на фермі своєї тітки, удови пана Алека Девіса».

Сьюзен гостро зиркнула на панну Корнелію.

– Я чула, пані Еліот, що Міллер упадає за Мері Ванс.

Постріл пробив броню стриманості панни Корнелії. Кругле погідне лице її спалахнуло.

– Я не дозволю Міллерові Дугласу крутитися коло Мері, – сухо втяла вона. – Він із негодящої сім'ї. Самі Дугласи не бажали знатися з його батьком, а мати була з тих жахливих Діллонів із Гарбор-Геда.

– Здається, пані Еліот, рідня самої Мері Ванс не належала до аристократичних кіл.

– Мері Ванс була добре вихована, і вона розумна, тямуща, вправна дівчина, – відказала на те панна Корнелія. – Не треба їй такого, як Міллер Дуглас, повірте *мені!* Мері знає мою думку щодо цього, а вона завжди слухалася моїх настанов.

– Не хвилюйтеся, пані Еліот – адже пані Девіс так само настроєна проти їхнього шлюбу, як ви. Вона запевняє, що її небіж нізащо не візьме собі за дружину «забрóди, як та Мері Ванс».

Отак помстившись панні Корнелії, Сьюзен вернулася до своїх баранів і зачитала наступне повідомлення в газеті:

– «Радо сповіщаємо читачів, що панна Гертруда Олівер учителюватиме в гленській школі й наступного року. Цьогорічні заслужені свої канікули панна Олівер проведе в себе вдома, у Лобриджі».

– Я тішуся, що Гертруда лишиться з нами, – мовила пані Блайт. – Ми страшенно сумували б за нею. І вона так добре впливає на Ріллу, яка її до нестями обожнює. Вони щирі подружки, попри різницю у віці.

– Я чула, буцім Гертруда мала намір віддатися?

– Так, але весілля відклали на рік.

– Хто її наречений?

– Роберт Грант, молодий адвокат із Шарлоттауна. Сподіваюся, що Гертруда буде щаслива. Тяжко їй велося в житті – вона зазнала багато смутку й тепер надзвичайно помислива. Юність її минула, а вона сама в цілім світі. Це кохання здається їй таким благословенням, що вона ледве й годна повірити, буцім усе відбувається насправжки. Гертруда була у відчаї, коли весілля довелося відкласти, хоч сталося то й не з вини пана Гранта. Виникли певні ускладнення, пов'язані із заповітом його батька – той узимку помер – от він і мусив спершу дати раду всім юридичним труднощам. Але Гертруда вважає це лихим знаком і боїться втратити своє щастя.

– Негоже так прив'язуватись до смертного чоловіка, пані Блайт, дорогенька, – серйозно завважила Сьюзен.

– Пан Грант кохає Гертруду так само, як вона його, Сьюзен. Вона не довіряє не йому, а власній долі. Гертруда має певну цікавість до містики – дехто міг би назвати її забобною. Вона несхитно вірить власним снам, і хай як ми глузуємо – не можемо переконати її в тім, що сновидіння

не мають пророчої сили. Хоча деякі з них... але ні, не хочу, щоб Гілберт почув, що я бодай натякаю на таку єресь. Що сталося, Сьюзен?

Добра служниця зненацька урвала читання здивованим вигуком.

– Слухайте-но, пані Блайт, дорогенька. «Пані Софія Крофорд продала свій будинок у Лобриджі й має намір оселитися в Глені, у своєї небоги, дружини пана Альберта Крофорда». Бігме, це ж моя власна кузина Софія! Ми посварилися ще в дитинстві, через картинку з вінцем із трояндових пуп'янків та написом «Бог є любов», яку нам дали в недільній школі, і відтоді не розмовляли. А тепер вона переїде сюди й житиме через дорогу від нас!

– Доведеться вам забути давню незгоду. Не можна сваритися із сусідами.

– Пані Блайт, дорогенька, то кузина Софія розпочала була сварку, тож хай вона перепрошує, а я, коли це станеться, надіюся виявитись достатньо доброю християнкою й зробити крок назустріч їй. Софія завжди була песимісткою й вічно за чимсь побивалася. Останнього разу, коли я зустріла її, обличчя їй померejala замалим не тисяча зморщок – а все від бідкання й поганих передчуттів. Як вона ридала на похороні першого чоловіка! А тоді не минуло й року, як віддалася знов. Осьде, тут пишуть про нашу недільну службу – кажуть, оздоблення в церкві було прегарне.

– До речі, пан Прайор геть упереджений щодо квітів у церкві, – мовила панна Корнелія. – Відколи той чоловік переїхав до нас із Лобриджа, я знай повторюю, що ми ще здобудемося на величенький клопіт. А вже обирати його церковним старостою – то була помилка й ми всі поплатимося за неї, повірте мені! Я чула, як він казав, буцім, коли дівчата «засмічуватимуть кафедру лабузинням», він покине церкву.

– Наша церква давала собі раду без Місяця з Баками, то, про мене, хай собі йде – ми не заплачемо, – відказала на те Сьюзен.